

Cirkulärnr: 2003:112  
Diariernr: 2003/2636  
Handläggare: Marcus Holmberg  
Siv Stjernborg  
Sektion/Enhet: Finanssektionen  
Datum: 2003-12-19  
Mottagare: Kommunstyrelsen  
Ekonomi/finans  
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2004–2006  
Bilagor: Bilaga 1: Skatter och bidrag 2006–2006 (kommunspezifisk;  
endast till ekonomikontoren)  
Bilaga 2: Befolkning i olika åldersklasser per den 1 november  
2003  
Bilaga 3: Preliminära skattesatser 2004  
Bilaga 4: Real annuitetsmetod  
Bilaga 5: Arbetsgivaravgifter  
Bilaga 6: Beställningsblankett modellen ”Skatter och bidrag”  
Bilaga 7: Justerad inkomstutjämnning 2004  
Bilaga 8: Kostnadsutjämnning 2004

---

# CIRKULÄR

---

*Finanssektionen  
Marcus Holmberg  
Siv Stjernborg, EJ*

2003-12-19

Kommunstyrelsen  
Ekonomi/finans

## **Budgetförutsättningar för åren 2004–2006**

I detta cirkulär presenterar vi:

- Ekonomistyrningsverkets (ESV) prognos för 2003 års skatteunderlagsutveckling, vilken enligt Rådet för Kommunal redovisning (RKR) ska användas i bokslutet för slutavräkningen.
- Utvecklingen av det generella statsbidraget 2004–2006
- Ny beräkning av kostnadsutjämningen 2004
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2004–2006 (bilaga 1)
- Arbetsgivaravgifter 2004
- Internräntan 2005

Vi återkommer med en **ny skatteunderlagsprognos under januari månad**. I detta cirkulär redovisas enbart den prognos som ESV gör innevarande år för bokslutsändamål.

## **Skatteintäkter i bokslutet för år 2003**

Enligt RKR ska skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år då den beskattningsbara inkomsten intjänas. Rådet har nu ändrat sin tidigare rekommendation att använda regeringens uppräkningsfaktor vid slutavräkningsberäkningen i bokslutet. I stället rekommenderar man att beräkningen från och med räkenskapsåret 2003 ska bygga på ESV:s prognos över innevarande års skatteunderlag. Mer information om denna rekommendation finns på RKR:s webbplats: [www.rkr.se](http://www.rkr.se).

### ESV bedömer att skatteunderlaget ökade med 4,8 procent år 2003

Ekonomistyrningverket presenterade den 17 december sin bedömning över skatteunderlagets utveckling år 2003. Skatteunderlaget bedöms öka med 4,8 procent under 2003. Det är en starkare ökningstakt än vår senaste bedömning. Deras prognos skiljer sig från vår främst vad gäller bedömningen av pensioner och grundavdrag. Dessa är, som vi tidigare redogjort för, osäkra på grund av den omläggning som genomförts i pensionssystemet.

### Slutavräkning för år 2002 och prognos för år 2003

Vi redogjorde i föregående cirkulär (2003:106) den definitiva slutavräkning för år 2002, vilken blev *plus* 286 kronor per invånare, se tabell 1.

*Tabell 1. Slutavräkning för 2002 års skatteintäkter, kronor per invånare*

	Bokslut 2002	Bokslut 2003	Januari 2004
	Prognos enl. rådet (gamla rek.)	Korrigerig enl. utfall	Totalt enl. utfall
Slutavräkning 2002	198	88	286

Slutavräkningen avseende år 2003 kommer däremot att bli negativ enligt de bedömningar som görs för närvarande. Med ESV:s prognos över skatteunderlagsutvecklingen år 2003 samt utfallet av taxeringsutfallet för 2002 blir prognosen för detta år minus 289 kronor per invånare 1.11.2002, se tabell 2.

*Tabell 2. ESV:s prognos på slutavräkning av 2003 års skatteintäkter, kronor per invånare*

	Bokslut 2003
	Prognos enl. rådet ESV:s prognos
Slutavräkning 2003	-289

Eftersom vår senaste (oktober) prognos av skatteunderlaget är svagare än ESV:s bedömning, innebär det att vi får en korrigerig **år 2004** på *minus* 114 kronor per invånare 1.11.2002.

De preliminära skatteintäkterna för 2004 bygger som tidigare på regeringens uppräkningsfaktorer. Dessa är 5,0 procent för år 2003 respektive 3,5 procent för år 2004. Kommunförbundets prognos skiljer sig från denna för de enskilda åren men summerat över båda åren blir det ungefär samma prognos avssende de medel som betalas ut år 2004, se tabell 5.

## **Definitiva beräkningar av statsbidrag och utjämning**

### **Definitiv kostnadsutjämning för bidragsåret 2004**

SCB har gjort definitiva beräkningar av kostnadsutjämningen för bidragsåret 2004. Kommunens bidrag eller avgift samt utfallet i de olika delmodellerna framgår av bilaga 8. Mer detaljerade uppgifter och bakgrundsdata kommer att skickas från SCB.

För de flesta kommuner innebär uppdateringen av kostnadsutjämningen inga stora förändringar jämfört med de preliminära beräkningarna i oktober (cirkulär 2003:78). Förändringar beror på uppdateringen av skattekraften i barnomsorgsmodellen samt de definitiva siffrorna över nettoprisindex. I Västra Götaland och i Jämtlands län har även uppdateringar gjorts i kollektivtrafikmodellen. Frågor angående beräkningarna av kostnadsutjämningen kan ställas till Tomas Johansson tfn 019-17 64 26 eller Olle Storm 019-17 60 00, båda vid SCB i Örebro.

### **Justerad inkomstutjämning**

Sedan bidragsåret 2001 justeras inkomstutjämningen för vissa kommuner. Orsaken till detta är att man vill undvika så kallade negativa marginaleffekter av skatteinkomster efter inkomstutjämningen vid en ökning av skatteunderlaget.

Denna effekt kan endast uppstå i de kommuner där den länsvisa skattesatsen i inkomstutjämningen överstiger den egna skattesatsen. År 2003 och 2004 är det 13 respektive 12 kommuner där den länsvisa skattesatsen är högre än den egna.

Man har valt att justera inkomstutjämningen för de kommuner där den länsvisa utgör 95 procent eller mer av den egna skattesatsen. För att minska påverkbarheten används skattesatsen ett år före bidragsåret. År 2004 är det 72 kommuner vars inkomstutjämning räknas enligt det justerade beräknings sättet. Då ett flertal av dessa kommuner höjer skatten 2004 kommer gruppen att minska till 57 stycken 2005, se bilaga 7.

### **Åldersrelaterat statsbidrag upphör 2005**

Det åldersrelaterade statsbidraget är en del av det generella statsbidraget. Kommunens bidrag beräknas utifrån antalet personer i åldersgrupperna 7–15, 16–18, 65–74, 75–84 samt 85 år och äldre. För varje person i vardera åldersgruppen per den 1 november året före inkomståret får kommunen ett visst antal kronor. Antalet kronor per person för respektive åldersgrupp framgår av tabell 3. Skillnaden jämfört med beräkningar i tidigare cirkulär beror på befolkningsuppgifter per den 1 november 2003. Bidraget ligger i genomsnitt på 751 kronor per invånare. Som mest utbetalas 985 kronor per invånare i Dorotea kommun och som minst 612 kronor per invånare i Sundbybergs stad. År 2004 är sista året det åldersrelaterade statsbidraget fördelas på detta sätt. Från och med år 2005 fördelas bidraget i lika kronor per invånare.

**Tabell 3. Åldersrelaterat statsbidrag per person och åldersgrupp år 2004, kronor per invånare**

Åldersgrupp	2004
7-15 år	2 612
16-18 år	3 285
65-74 år	367
75-84 år	1 872
85-w år	6 899

### Nivåjustering

Underskottet i utjämningsystemet redovisas under rubriken "nivåjustering". Underskottet beror främst på de fasta införandetilläggen men även på den justerade inkomstutjämnings samt under/överskott i kostnadsutjämnings.

Detta belopp betalas av alla kommuner med ett avdrag i kronor per invånare. För år 2004 blir avdraget 188 kronor per invånare 1.11.2003, se tabell 4.

**Tabell 4. Nivåjustering 2003 till 2006, kronor per invånare**

	2002	2003	2004	2005	2006
Över-/underskott i kostnadsutjämnings	5	5	5	..	..
Införanderegler	-192	-186	-178	-178	-178
Justerad inkomstutjämnings	-14	-21	-15	-12	-9
<b>Totalt</b>	<b>-201</b>	<b>-201</b>	<b>-188</b>	<b>-190</b>	<b>-187</b>

### Införanderegler

I samband med översynen av kostnadsutjämnings år 2000 skapades ett fast införandetillägg, det vill säga ett tillägg som inte trappas av. Beslut om dessa finns fram till och med år 2004. Det är 48 kommuner som erhåller dessa tillägg och för några av kommunerna rör det sig om belopp som överstiger 2 000 kronor per invånare.

### Ny befolkningsprognos

Av tabell 5 framgår den nya befolkningsprognos som vi använt oss av i beräkningarna av skatteunderlaget. Jämfört med tidigare cirkulär är det en starkare befolkningsutveckling.

**Tabell 5. Befolkningsprognos m.m. åren 2003–2006,  
avser 1 november året innan**

	2003	2004	2005	2006
Befolkning, riket	8 939 367	8 973 472	9 011 203	9 052 535
Befolkning, procentuell förändr.		0,3815147	0,4204698	0,4586751
Medelskattkraft kr/inv.				
Fastställt	146 302	149 684		
SK:s prognos	144 345	149 548	155 623	162 194

### Invånarrelaterade statsbidrag

I tabell 6 redovisas det invånarrelaterade statsbidraget 2004–2006. Det som har justerats sedan cirkulär 2003:77 är slutregleringen avseende skolhälsovården. I höstens budgetproposition fanns detta bidrag inte med. Det har nu rättats till och kommunerna tillförs dessa medel från och med 2004.

**Tabell 6. Invånarrelaterat statsbidrag 2004–2006,  
miljoner kronor**

	2004	2005	2006
Totalt enligt cirkulär 2003:77	29 050	39 487	41 310
Skolhälsovård (korr. av tidigare utlovad halvårseffekt)	+20	+20	+20
<b>Totalt enligt detta cirkulär</b>	<b>29 070</b>	<b>39 507</b>	<b>41 330</b>

Alla regleringar görs i kronor. Vad sedan beloppet blir i kronor per invånare beror på folkmängden 1 november året innan bidragsåret. När det gäller mindre regleringar kan beloppet per invånare genom avrundningar ge ett felaktigt belopp. Eftersom vi använder oss utav en starkare befolkningsprognos än tidigare påverkas bidragets storlek, se tabell 7.

**Tabell 7. Invånarrelaterat statsbidrag 2004–2006,  
kronor per invånare**

	2004	2005	2006
Totalt enligt cirkulär 2003:77	3 237	4 384	4 569
Skolhälsovård (korr. av tidigare utlovad halvårseffekt)	+2	+2	+2
Effekt av ny befolkning utfall/prognos	+1	-2	-5
<b>Totalt enligt detta cirkulär</b>	<b>3 240</b>	<b>4 384</b>	<b>4 566</b>

## **Kommunernas skattesatser 2004**

Enligt den preliminära sammanställningen från SCB är det 54 kommuner som höjer sin skattesats 2004 medan två kommuner sänker skattesatsen. Den genomsnittliga kommunala skattesatsen uppgår till 20,79 procent. Detta är en ökning med 0,09 procentenheter jämfört med 2003.

Fyra landsting höjer skatten. Det är landstingen i Jönköpings, Dalarnas, Stockholms och Västernorrlands län som höjer skatten. Den största höjningen med 1,00 procentenhet, görs i Jönköpings läns landsting. Landstinget i Dalarna höjer med 0,80, Stockholms med 0,65 och Västernorrlands läns landsting med 0,60 procentenheter. I övriga landsting förblir skatten oförändrad. Den högsta landstingskatten får Stockholm med 12,27 procent. Norrbottens landsting fortsätter att ha den lägsta skattesatsen med 9,42 procent. Genomsnittet för samtliga landsting blir 10,71 procent vilket är en ökning med 0,24 procentenheter jämfört med 2003.

Den genomsnittliga totala kommunalskattesatsen beräknas bli 31,49 procent. Det är en höjning med 0,32 procentenheter jämfört med 2003. Sammantaget blir det högst skatt i Dals-Ed med 34,04 procent. Lägst skatt har Kävlinge med 28,90 procent.

I bilaga 3 redovisas kommun- och länsvisa uppgifter.

## **LSS-utjämningen**

Den slutliga beräkningen av utjämning av LSS kostnader mellan kommunerna beräknas komma under vecka 7.

## **Det extra statsbidraget för LSS-kostnader under år 2003**

Socialstyrelsen har i brev daterat den 5 december gått ut med information om felaktigheter i beräkningarna av det extra statsbidraget. Konsekvensen av detta blir att 61 kommuner får betala tillbaka delar av det erhållna statsbidraget och 6 kommuner får mer statsbidrag.

## **Utbetalning av preliminära skatter och bidrag år 2004**

Riksskatteverket (RSV) har meddelat utbetalningsdagar av skatter och bidrag under år 2004. Utbetalningsdag är den tredje vardagen efter den 17:e i varje månad. Bokföringsdag hos bank och postgiro är första bankdag efter RSV:s utbetalningsdag, se tabell 8.

**Tabell 8. Utbetalningsdag för preliminära skatter och bidrag 2004**

	Utbetalningsdag	Bokföringsdag
Januari	21	22
Februari	20	23
Mars	22	23
April	21	22
Maj	21	24
Juni	22	23
Juli	21	22
Augusti	20	23
September	22	23
Oktober	20	21
November	22	23
December	22	23

## Kapitalkostnader i 2004 års budget

### Internränta för år 2005

Kommunförbundet presenterar årligen en intern räntesats för kommunernas beräkning av kapitalkostnader. Rekommendationen om intern räntesats utfärdas i början av varje kalenderår och avser nästkommande år. Internräntan enligt den nominella metoden syftar till att visa den genomsnittliga finansieringskostnaden för aktiverade investeringar i en kommun.

Internräntan kan betraktas som det pris kommunen får "betala" för att avstå från att placera likvida medel, vilket skulle ha gett framtida avkastning.

För år 2005 är internräntan beräknad till 5,0 procent och överensstämmer med Kommun- och Landstingsförbundens prognos över den femåriga statsobligationsräntan för år 2005.

Den räntesats som rekommenderas ska främst användas vid kapitalkostnadsberäkningar för aktiverade investeringar. Det kan vid övriga tillfällen vara helt riktigt att göra andra bedömningar om räntesatser såsom vid lokala avtalsförfaranden, prissättningar eller dylikt där internräntan helt enkelt inte speglar rådande förhållande.

Ett fåtal kommuner använder i dag den reala annuitetsmetoden. Underlag för att göra beräkningar enligt denna redovisas i bilaga 4.

**Frågor** med anledning av internräntan kan ställas till Siv Stjernborg tfn 08-452 77 51, Anders Brunstedt 452 77 56, finanssektionen, samt Anders Nilsson tfn 08-452 76 42, sektionen för ekonomistyrning.



## Arbetsgivaravgifter för år 2004

Det blir små förändringar av arbetsgivaravgifterna år 2004. Dessa sänks från 41,92 procent år 2003 till 41,80 år 2004.

Lagstadgade arbetsgivaravgifterna sänks med 0,12 procentenheter. Det är den allmänna löneavgiften som sänks från 3,25 till 3,13 procent, som ett led i den gröna skatteväxlingen.

De avtalsenliga arbetsgivaravgifterna, vilka höjdes kraftigt förra året blir oförändrade år 2004. Även rekommendationen för avsättningarna för den kommunala kompletteringspensionen blir oförändrad år 2004, nämligen 5 procent (6,21 procent inkl löneskatt).

### Nya regler för anställda över 65 år och födda 1938 eller senare

Med det nya pensionssystemet med mer flexibel pensionsålder kan man tjäna in pensionsrättigheter även efter 65 års ålder. Det innebär att man fr.o.m. 2004 ska betala den lagstadgade **pensionsavgiften** på **10,21 procent** för anställda som är över 65 år och födda 1938 eller senare. För dessa utgår en lägre **löneskatt** på **16,16 procent**. Sammantaget blir de **lagstadgade sociala avgifterna 26,37 procent** på lönesumman.

#### *Sen tidigare gäller att:*

- För de anställda som är över 65 år och födda 1937 och tidigare ska den särskilda löneskatten med 24,26 procent utgå på löner och ersättningar.
- Särskild löneskatt är 24,26 procent (med undantag för de anställda över 65 år födda 1938 eller senare) utgår vid löner och ersättningar till anställda som är över 65 år, utbetalning av pensioner, utbetalning av avgångsförmaner enligt AGF-KL, premien till individuella delen av PFA 98 och vid beräkningen av förändringen av pensionsskuld och räntedel i året pensionskostnad.

Tabell över arbetsgivaravgifterna finns i *bilaga 5*.

**Frågor** om arbetsgivaravgifterna besvaras av pensions- och försäkringsgruppen på förhandlingssektionen tfn 08-452 71 00.

## Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag

I bilaga 1 redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag. I beräkningarna ingår *inte*:

- det särskilda statsbidraget på 150 miljoner 2004 till kommuner med befolkningsminskning
- ersättning för den frivilliga maxtaxan inom barnomsorgen (inklusive pengar för kvalitetssäkring)
- de riktade statsbidragen till personalförstärkningar inom skolan
- det tillfälliga sysselsättningsstödet 2004

- effekterna av det nya förslaget om kommunal utjämning (SOU 2003:88)
- det särskilda statsbidraget för vuxenutbildningen
- LSS-utjämningen

Skillnader jämfört med beräkningar i oktober (2003:86) beror på:

- det definitiva taxeringsutfallet för inkomståret 2002 (RSV 2003-12-01)
- definitiv statsbidragsram för 2004 samt förändrad ram för åren 2005–2006
- folkmängden per den 1 nov 2003
- SCB:s definitiva beräkningar av kostnadsutjämningen för 2004
- SCB:s definitiva beräkningar av det åldersrelaterade statsbidraget för 2004
- SCB:s definitiva beräkningar av nivåjusteringen för 2004
- kommunens preliminära skattesats för 2004

Som vanligt bygger beräkningarna på att kommunens befolkning och skatteunderlag ökar i samma takt som i riket samt 2004 års skattesatser. Önskar Ni beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via e-post till: [marcus.holmberg@svekom.se](mailto:marcus.holmberg@svekom.se) .

## **Gör kommunens egen intäktsprognos åren 2004–2007 med hjälp av modellverktyget ”Skatter och bidrag”**

Vi håller på att uppdatera vårt modellverktyg i Excel så att Du kan göra egna beräkningar över din kommuns intäkter 2004 till 2007.

Med hjälp av vårt modellverktyg kan Du se effekten på din kommuns intäkter av olika antaganden om:

- Skattesats
- Antal invånare och åldersstruktur i den egna kommunen
- Skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Skatteunderlag i riket

Du får också en ökad förståelse för hur utjämningsystemets olika delar påverkas av förändringar i befolkningen och av skatteunderlagets utveckling i riket.

Vi informerar kontinuerligt i våra cirkulär om hur ändrade förutsättningar ska matas in i modellen.

Modellen är endast tillgänglig för Dig som ansvarar för kommunernas ekonomi- eller finansfunktion. Priset är för närvarande 1 600 kronor för nytillkomna användare och 800 kronor för de som uppdaterar modellen.

Modellverktyget ”Skatter och bidrag” för åren 2004–2007 beräknas vara klar för utskick vecka 4.

Beställningen kan göras på bifogad beställningsblankett, bilaga 6 eller elektroniskt på vår webbplats [www.svekom.se](http://www.svekom.se) under verksamhetsområde ekonomi. Den kan e-postas eller postas till Birgitta Westlund, SK, 118 82 Stockholm, fax 08-452 72 26.

## Modellen ”Skatter och bidrag”

I avvaktan på att 2004 års version av modellen blir klar för leverans kan 2003 års modell användas för åren 2004 till 2006.

I beräkningsmodellen ”Skatter och bidrag” behöver följande ändringar göras i ”Indatabladet”:

- Skriv in kommunens definitiva taxeringsunderlag i cell C20. Det definitiva underlaget framgår av *bilaga 1, rad 6*.
- Skriv in rikets definitiva taxeringsunderlag, 1 235 967,2223 i cell C19 på Indatabladet.
- Skriv in följande formel i cell B9: =B11
- Skriv rikets befolkning den 1 november 2003 samt prognos för 2004 och 2005, dvs. 8 973 472, 9 011 203 samt 9 052 535 i cellerna D29 till F29. Folkmängden framgår även av tabell 5. Nuvarande formler ska ersättas.
- Skriv in kommunens befolkning per den 1 november 2003 samt Kommunförbundets prognos i cellerna D32–F32. Antalet invånare framgår av rad 2 *bilaga 1*.
- Skriv in antalet invånare 1.11.2003 i de olika åldersgrupperna i cellerna D34–D38. Antalet invånare i de olika åldersgrupperna framgår av *bilaga 2*. Välj sedan ”egen prognos” på åldersbidrag i bladet ”Totala intäkter”.
- Skriv in den nya statsbidragsramen i cellerna D42–F42. Beloppen framgår av tabell 6.
- Skriv in de definitiva åldersrelaterade statsbidragen för 2004 i cellerna D46–D50. Definitiva belopp för olika åldersgrupper framgår av tabell 3.
- Skriv in den definitiva nivåjusteringen för år 2004 samt prognosen för åren 2005–2006 i cellerna D57–F57 (beloppen framgår av tabell 4).
- Skriv kommunens förändring av skattesatsen 2004 i cell D60. Förändringen aktiveras genom att ”förändrad” väljs på knappen för skattesats i bladet ”Totala intäkter”.
- Skriv in kommunens definitiva bidrag eller avgift för 2004 års kostnadsutjämning i cellen D69. Bidraget/avgiften framgår av *bilaga 8*.

Dessutom måste följande ändring göras i bladet för ”Totala intäkter”:

Ta bort bladets skydd. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver in kommun.

- Skriv in korrigeringen på slutavräkningen enligt det definitiva taxeringsutfallet av 2002 års skatteinkomster i cell G30 (+88 kr/inv.)
- Skriv in ESV:s prognos över avräkningen på 2003 års skatteinkomster i cell G32 (−289 kr/inv.).
- Skriv in korrigeringen på slutavräkningen för år 2003 enligt Kommunförbundets bedömning i cell H32 (−114 kr/inv.).

Efter att ha gjort ändringen bör skyddet återinföras genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord anger kommun.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Marcus Holmberg, 08-452 78 82, Siv Stjernborg, 08-452 77 51. Båda kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@svekom.se

## **Tidpunkter under våren 2004**

- Nästa skatteunderlagsprognos beräknas utkomma kring den 22 januari.

*Till sist vill vi önska er alla en riktig  
God Jul och ett Gott Nytt År*

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET  
Finanssektionen

Maj-Lis Åkerlund

Marcus Holmberg

### ***Bilagor***

Bilaga 1: Skatter och bidrag 2006–2006 (kommunspecifik; endast till ekonomikontoren)

Bilaga 2: Befolkning i olika åldersklasser per den 1 november 2003

Bilaga 3: Preliminära skattesatser 2004

Bilaga 4: Real annuitetsmetod

Bilaga 5: Arbetsgivaravgifter

Bilaga 6: Beställningsblankett modellen "Skatter och bidrag"

Bilaga 7: Justerad inkomstutjämnings 2004

Bilaga 8: Kostnadsutjämnings 2004